

Bruxelles, 29. svibnja 2018.  
(OR. en)

9507/18

RECH 241  
COMPET 384

#### ISHOD POSTUPAKA

---

Od: Glavno tajništvo Vijeća

Na datum: 29. svibnja 2018.

Za: Delegacije

---

Br. preth. dok.: 8940/1/18 REV1 RECH 183 COMPET 310

---

Predmet: Zaključci Vijeća o ubrzavanju protoka znanja u EU-u

---

Za delegacije se u prilogu nalaze zaključci Vijeća o ubrzavanju protoka znanja u EU-u koje je Vijeće usvojilo na 3620. sastanku održanom 29. svibnja 2018.

**ZAKLJUČCI VIJEĆA**

**UBRZAVANJE PROTOKA ZNANJA U EU-U**

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

PODSJEĆAJUĆI:

- da je jedan od ciljeva Unije jačati vlastite znanstvene i tehnološke temelje uspostavom europskog istraživačkog prostora u kojem će istraživači, znanstvene spoznaje i tehnologija slobodno protjecati;
- na Zaključke Europskog vijeća od 13. i 14. ožujka 2008., u kojima se države članice i EU pozivaju da uklone prepreke slobodnom kretanju znanja stvaranjem „pete slobode”<sup>1</sup>;
- na Zaključke Vijeća od 29. svibnja 2015. o otvorenom i umreženom istraživanju s velikom količinom podataka kao pokretaču brzih i opsežnijih inovacija<sup>2</sup> u kojima ono smatra da da bi dostupnost podataka iz istraživanja mogla dodatno povećati učinkovito korištenje javnim sredstvima i ističe da bi se znatno povećalo inovacijski potencijal i da bi se stvorile nove poslovne prilike kada bi se omogućilo otkrivanje, procjena, ponovna uporaba i interoperabilnost podataka, kao i pristup njima;

---

<sup>1</sup> 7652/1/08.

<sup>2</sup> 9360/15.

- na Zaključke Vijeća od 27. svibnja 2016. o prijelazu na sustav otvorene znanosti<sup>3</sup> u kojima Vijeće potvrđuje da bi nepotrebne pravne, organizacijske i financijske prepreke u pristupu rezultatima istraživanja financiranih javnih sredstvima trebalo ukloniti u najvećoj mogućoj i primjerenoj mjeri kako bi se ostvarila optimalna razmjena znanja, vodeći računa, kada je to potrebno o potrebi za iskorištavanjem rezultata; [...] u kojima Vijeće ističe da bi načelo optimalne ponovne uporabe istraživačkih podataka trebalo biti „što je moguće otvorenija, a zatvorena onoliko koliko je to potrebno”; i u kojima se naglašava važnost osiguravanja dugoročne održivosti istraživačkih infrastruktura te se poziva na ciljani akcijski plan;
- na svoje zaključke od 27. svibnja 2016. pod naslovom „FP7 i izgledi za budućnost: ulaganja u istraživanja i inovacije za rast, radna mjesta i rješenja društvenih izazova”<sup>4</sup> u kojima se prepoznaje da bi cilj Komisije i država članica trebala biti bolja upotreba drugih fondova EU-a u svrhu podupiranja projekata istraživanja i inovacija i omogućavanje naknadnog iskorištavanja rezultata istraživanja za proizvode, usluge i društvene inovacije;
- na Zaključke Vijeća od 27. svibnja 2016. o izradi „propisa kojima se potiču istraživanja i inovacije”<sup>5</sup>;
- na Zaključke Vijeća od 29. studenoga 2016. o „mjerama za potporu istraživačima na početku karijere, povećanje privlačnosti znanstvenih karijera i poticanje ulaganja u ljudske potencijale u istraživanjima i razvoju”<sup>6</sup> u kojima Vijeće ističe potrebu da se nove naraštaje istraživača opremi relevantnim skupom vještina, stavljajući naglasak na korištenje digitalnim tehnologijama, poduzetništvo i prijenos znanja, kao i na istraživački integritet te otvorenu znanost;

---

<sup>3</sup> 9526/16.

<sup>4</sup> 9527/16.

<sup>5</sup> 9510/16.

<sup>6</sup> 15013/16.

- na Zaključke Vijeća od 1. prosinca 2017. „Od privremene evaluacije programa Obzor 2020. do devetog okvirnog programa”<sup>7</sup> u kojima Vijeća naglašava važnost širenja i učinkovitog iskorištavanja rezultata iz područja istraživanja i inovacija; prepoznaje da europska konkurentnost ovisi o učinkovitom protoku novih ideja i znanja te naglašava važnost boljih sinergija između različitih izvora financiranja EU-a;
- na Mišljenje ERAC-a od 7. srpnja 2017. o privremenoj evaluaciji programa Obzor 2020. i pripremama za sljedeći Okvirni program (FP)<sup>8</sup> u kojem ERAC prepoznaje da se okvirnim programima stvara širok raspon učinaka u rasponu od znanosti do društva te od poslovnog svijeta do kulture, ali i smatra da je do „paradoksa produktivnosti”<sup>9</sup> koji se primjećuje u Europi djelomično došlo zbog sporog širenja inovacija u društvu;
- na Komunikaciju Komisije od 11. siječnja 2018. „Privremena evaluacija programa Obzor 2020.: najveći mogući učinak istraživanja i inovacija u EU-u”<sup>10</sup> u kojoj se naglašava potreba za iskorištavanjem napretka u pogledu dostupnosti znanstvenih publikacija i podataka stvorenih u okviru programa Obzor 2020. široj znanstvenoj zajednici i javnosti;
- na preporuke Skupine inovatora na visokoj razini u pogledu uspostave Europskog vijeća za inovacije u kojima se naglašava važnost omogućavanja bržeg prihvaćanja znanja;
- na doprinos Komisije i ESFRI-ja (Europski strateški forum za istraživačke infrastrukture) te ostalih relevantnih dionika u raspravi o dugoročnoj održivosti istraživačkih infrastrukture te prima na znanje raspravu o prioritetnim mjerama tijekom glavne konferencije bugarskog predsjedanja „Istraživačke infrastrukture nakon 2020. – održiv i učinkovit ekosustav za znanost i društvo”;

---

<sup>7</sup> 15320/17.

<sup>8</sup> ERAC 1207/17.

<sup>9</sup> Europska komisija: *gospodarska opravdanost javnog financiranja istraživanja i inovacija te njegov učinak*, 2017.

<sup>10</sup> 5271/18.

## **Prijenos znanja radi postizanja najvećeg učinka na istraživanje i inovacije**

1. SMATRA da EU treba u potpunosti iskoristiti relevantno znanstveno i tehnološko znanje koje stvara i osigurati učinkovitiji prijenos rezultata projekata [...] istraživanja i inovacija u društvo i industriju kako bi se u najvećoj mjeri povećao učinak ulaganja u istraživanje i inovacije te dodatno pojačala dodana vrijednost EU-a u okvirnom programu; NAGLAŠAVA važnost podupiranja temeljnog istraživanja i poticanja zajedničkih projekata istraživanja i inovacija te inovacije, posebno radi pružanja osnove za proizvodnju novih rješenja i jačanja inovativne snage Europe te [...] postupnih i revolucionarnih inovacija i istraživanja pristupom odozdo prema gore, među ostalim [...] od strane MSP-ova;
2. POZIVA Komisiju da izradi okvir za praćenje i evaluaciju za sljedeći Okvirni program kojim se omogućuje praćenje napretka u postizanju učinka na programskoj razini u kratkoročnom, srednjoročnom i dugoročnom razdoblju; SMATRA da bi pristup kojim se potiču učinak i inovacije trebalo prilagoditi posebnostima svakog instrumenta.
3. PREPOZNAJE presudnu važnost protoka i prijenosa znanja za učinkovit europski istraživački prostor. NAGLAŠAVA važnost poticanja pionirskog istraživanja koje vodi znatiželja za razvoj revolucionarne znanosti i inovacijskog kapitala. PRIMJEĆUJE ključnu ulogu koju je u tom pogledu imalo Europsko istraživačko vijeće koje djeluje kao katalizator za takva istraživanja te doprinos Programa aktivnosti Marie Skłodowska-Curie protoku i prijenosu znanja unutar EU-a; POTIČE Komisiju da dodatno ojača zadnje spomenut instrument kojim se podupire znanstvena izvrsnost istraživača i protok znanja u EU-u.

4. POZIVA države članice da pojačaju napore u proučavanju i dijeljenju najbolje prakse o prijenosu znanja, npr. optimiziranjem pristupa nacionalnim i regionalnim programima istraživanja i inovacija za inovatore i građane te poticanjem suradnje između akademskog i poslovnog svijeta; PODSJEĆA da su veze između poduzeća, uključujući MSP-ove, i istraživanja od presudne važnosti za primjenu na tržištu, upotrebu i pretvaranje znanja u nove proizvode i usluge te da bi se osnivanjem, proširivanjem i međupovezanošću istraživanja, osposobljavanja i inovacijskih središta diljem EU-a moglo osnažiti inovacijski ekosustav; PODSJEĆA na doprinos ključnih razvojnih tehnologija, uključujući informacijske i komunikacijske tehnologije, industrijskoj konkurentnosti i vodstvu EU-a.
5. POZIVA Komisiju da potakne primjenu načela i mjera iz svoje Preporuke o upravljanju intelektualnim vlasništvom u aktivnostima prijenosa znanja iz 2008. i Kodeksa prakse za sveučilišta i ostale javne istraživačke organizacije<sup>11</sup> te da zajedno s državama članicama radi na podizanju svijesti o tim preporukama i prema potrebi predloži poticaje za primjenu te preporuke kako bi se prijenosom znanja dodatno povećao učinak istraživanja i inovacija; te POZIVA Komisiju da istraži nova rješenja za uspostavu mreža demonstracijskih i pilot-postrojenja diljem Europe u kojima poduzeća, a posebno MSP-ovi, mogu isprobati svoje najnovije pametne proizvode i proizvodne sustave u cilju učinkovitijeg uvođenja novih tehnologija.
6. Poziva Komisiju da, u skladu s preporukama Skupine na visokoj razini o ostvarivanju najvećeg mogućeg učinka programa EU-a za istraživanja i inovacije te izvješća Radne skupine za vještine za otvorenu znanost, istraži mogućnosti da se u sljedećem Okvirnom programu, u projektima koje financira EU, poveća potpora razvoju vještina i kompetencija.

---

<sup>11</sup> [http://ec.europa.eu/invest-in-research/pdf/ip\\_recommendation\\_en.pdf](http://ec.europa.eu/invest-in-research/pdf/ip_recommendation_en.pdf)

7. POZIVA Komisiju da redovito prati inovacijski potencijal te promiče politike i alate za iskorištavanje rezultata projekata Okvirnog programa, primjerice grupiranjem komplementarnih rezultata ili Inovacijskim radarom; i u tom pogledu POZIVA Komisiju da razvije i provede strategiju za širenje i iskorištavanje rezultata projekata istraživanja i inovacija kako bi se dodatno povećale njihova dostupnost i upotreba i ubrzala njihova potencijalna prihvaćenost, te da u sporazumima o dodjeli bespovratnih sredstava posebnu pozornost posveti odredbama o otvorenom pristupu i pravima intelektualnog vlasništva, čime se pojačava ukupan učinak okvirnih programa.

### **Otvorenost, širenje informacija i mobilnost istraživača**

8. ISTIČE da su veća otvorenost i širenje rezultata istraživanja u korist društva te posljedično pojačana upotreba rezultata od strane europskih istraživača, inovatora, istraživačkih organizacija i industrije, posebno MSP-ova, kao i poboljšani istraživački i inovacijski okvirni uvjeti, preduvjeti za poticanje europske konkurentnosti i blagostanja.
9. POZDRAVLJA rad Komisije na omogućavanju dostupnosti informacija o podacima i rezultatima projekata istraživanja i inovacija putem europskog oblaka za otvorenu znanost, obavijesne ploče programa Obzor 2020., CORDIS-a te službenog portala Komisije za širenje informacija o rezultatima istraživanja i inovacija te podataka koji proizlaze iz svih projekata koji se financiraju iz okvirnih programa.

10. NAGLAŠAVA da su osiguranje i poticanje otvorenog pristupa rezultatima javno financiranih istraživanja, poput otvorenog pristupa publikacijama i podacima o istraživanju FAIR<sup>12</sup>, te optimalno širenje i iskorištavanje znanja, važni čimbenici za povećanje europske konkurentnosti i rasta; PREPOZNAJE ulogu obrazovanja i cjeloživotnog osposobljavanja, uključujući uspostavljanje ciljanih programa vještina, posebno u vezi s otvorenim pristupom, upravljanjem podacima i njihovom obradom te pravima intelektualnog vlasništva. POZIVA države članice i Komisiju da promiču i provode potrebna osposobljavanja i poticajne programe za sudionike u Okvirnom programu i njegove istraživače i inovatore kako bi njihovi rezultati i podaci bili dostupni za upotrebu i ponovnu upotrebu.
11. POTIČE planiranje karijera istraživača, uključujući transnacionalnu i međusektorsku mobilnost kao dio njihova kontinuiranog profesionalnog razvoja i kao jedan od ključnih čimbenika njihova širenja znanja. PREPOZNAJE da otvorena znanost i iskorištavanje globalnog ekosustava podataka zahtijevaju nove vještine za istraživače i ostale korisnike podataka kao i poticaje i nagrade; POZIVA države članice i Komisiju da podrže protok znanja provedbom i daljnjim poboljšavanjem mobilnosti i osposobljavanja istraživača, uz osiguravanje odgovarajućeg praćenja putem Programa aktivnosti Marie Skłodowska-Curie, instrumenta COST, programa ERASMUS+ i inicijativa kao što su EURAXESS, HRS4R i RESAVER.

---

<sup>12</sup> Podaci FAIR: Načelo pretraživosti, dostupnosti, interoperabilnosti i ponovne upotrebe podataka (*Findable, Available, Interoperable and Reusable data*) [http://ec.europa.eu/research/participants/data/ref/h2020/grants\\_manual/hi/oa\\_pilot/h2020-hi-oa-data-mgt\\_en.pdf](http://ec.europa.eu/research/participants/data/ref/h2020/grants_manual/hi/oa_pilot/h2020-hi-oa-data-mgt_en.pdf).

## **Okvirni uvjeti i sinergije između programa EU-a**

12. NAGLAŠAVA važnost osiguravanja otvorenog pristupa rezultatima istraživanja kako bi se promicala njihova upotreba i kako bi se inovatorima, istraživačkim ustanovama i poduzećima u svim državama članicama omogućile inovacijske aktivnosti; NAGLAŠAVA da europske, nacionalne, regionalne i lokalne uprave mogu pozitivno utjecati na multiplikacijski učinak inovacija jačanjem jedinstvenog tržišta i vrijednosnog lanca inovacija; promicanjem javno-privatne suradnje i potencijala za bržu komercijalizaciju; i osmišljavanjem, izradom i provedbom povoljnih okvirnih uvjeta za istraživanja i inovacije, uključujući odgovarajuća pravila o državnim potporama i propise koji su povoljni za inovacije, primjerice putem sporazuma o inovacijama i primjenom načela inovativnosti.
13. U tom kontekstu NAGLAŠAVA da je ostvarivanje pravedne ravnoteže između zaštite prava intelektualnog vlasništva i širenja znanja putem otvorenog pristupa od ključne važnosti za poticanje protoka znanja.
14. PONAVLJA važnost iskorištavanja sinergija između programa Obzor 2020. i drugih relevantnih programa EU-a kao što su europski strukturni i investicijski fondovi i program ERASMUS+. Takvim sinergijama može se utrti put izgradnji otpornih regionalnih gospodarstava, podupirati integraciju rezultata vrhunskih istraživanja u obrazovanje i osposobljavanje te potaknuti protok i upotrebu znanja s konačnim ciljem promicanja pozitivnih učinaka prelijevanja između istraživačkih organizacija, sveučilišta, industrija i društva diljem Europe.

15. Stoga SMATRA, kako je navedeno u zaključcima Vijeća iz prosinca 2017.<sup>13</sup>, da propisi za Okvirni program i europske strukturne i investicijske fondove, kao i bilo koji drugi relevantni programi EU-a, od samog početka moraju biti osmišljeni imajući u vidu sinergije, dosljednost, kompatibilnost i komplementarnost kako na razini osmišljavanja programa tako i na razini njegove provedbe, kako bi se postiglo znatno pojednostavnjenje i povećala upotrebljivost za korisnike. Time se može pomoći u poboljšanju širenja informacija o potpori iz svih izvora financiranja EU-a i povećati njezin učinak.

### **Dugoročna održivost istraživačkih infrastruktura**

16. SMATRA da istraživačke infrastrukture imaju ključnu ulogu u unapređivanju i protoku znanja, poticanju izvrsnosti u znanosti i omogućavanju da istraživači sudjeluju u prekograničnim istraživačkim aktivnostima te ISTIČE njihov doprinos stvaranju visokokvalitetnih podataka.
17. PREPOZNAJE pozitivnu ulogu ESFRI-ja u poticanju razvoja najsuvremenijih istraživačkih infrastruktura u Europi i NAGLAŠAVA potrebu za daljnjim jačanjem i konsolidacijom paneuropskih istraživačkih infrastruktura s obzirom na njihovu dugoročnu održivost.
18. ISTIČE važnost daljnjih napora u okviru ESFRI-ja radi usklađenijeg donošenja odluka o uspostavi istraživačkih infrastruktura ESFRI-ja i sudjelovanju u njima, posebno razmjenom iskustva o postupcima nacionalnih planova i praksama povezanim s njihovim nacionalnim proračunskim linijama.

---

<sup>13</sup> Zaključci od 1. prosinca 2017. „Od privremene evaluacije programa Obzor 2020. do devetog okvirnog programu” (15320/17).

19. NAGLAŠAVA važnost ljudskih resursa i vještina za osposobljavanje kao ključnih čimbenika za uspjeh istraživačkih infrastruktura i PREPOZNAJE potrebu da istraživačke infrastrukture ojačaju pristup usmjeren na usluge; POZIVA države članice i Komisiju da u okviru ESFRI-ja razviju zajednički pristup za praćenje njihove učinkovitosti i POZIVA paneuropske istraživačke infrastrukture da ga dobrovoljno uključe u svoje upravljanje i istraže načine da ga podrže upotrebom ključnih pokazatelja uspješnosti.
20. ISTIČE važnost učinkovitog iskorištavanja europskih strukturnih i investicijskih fondova i Europskog fonda za strateška ulaganja kako bi se podržao razvoj paneuropskih istraživačkih infrastruktura u cilju rješavanja neravnoteža istraživanja i inovacija u Europskoj uniji. U tom kontekstu POZIVA države članice i Komisiju da istraže dosljednije iskorištavanje tih programa i razvoj transnacionalnih sufinanciranih aktivnosti istraživanja i inovacija posebno kako bi se poduprla izgradnja i rana operativna faza, uključujući uspostavljanje<sup>14</sup> paneuropskih istraživačkih infrastruktura.
21. POZIVA Komisiju i države članice da istraže nove mjere kako bi europske istraživačke infrastrukture postale dostupnije i pristupačnije, nadovežu se na Europsku povelju o pristupu istraživačkim infrastrukturama i tako razviju zajedničke politike za transparentan pristup, uključujući za osposobljavanje i unapređenje vještina istraživača, te da uspostave prekogranične sustave pristupa, primjerice na temelju sufinanciranja.

---

<sup>14</sup> Proces u sklopu kojeg se neka oprema, postrojenje ili pogon (ugrađeni, dovršeni ili blizu dovršetku) testiraju kako bi se potvrdilo rade li u skladu s njihovim ciljevima projektiranja ili specifikacijama.